Ulkoministeriö NEUVOSTORAPORTTI UM2021-00446

POL-30 Wong Hämäläinen Anna-Mari(UM) 21.04.2021

Asia
EU:n ulkoministerien epävirallinen videokokous 19.4.2021

Kokous
Ulkoasiainneuvosto 19.04.2021

19.4.2021 pidetyn EU:n ulkoministerien epävirallisen videokokouksen pääaiheet olivat Etiopia ja Ukraina ml. keskustelu Ukrainan UMI Kuleban kanssa. Lisäksi ajankohtaisista aiheista nostettiin esiin Aleksei Navalnyin tilanne, Tshekin päätös karkottaa vakoojiksi epäiltyjä venäläisiä diplomaatteja, Georgia, EU-Intia-huippukokous, Mosambik, Myanmar, Iranin ydinohjelmasopimus JCPOA, Valko-Venäjä, Libya, Libanon ja Kiina. Muiden asioiden alla esillä olivat Post-Cotonou-sopimus, Kyproksen isännöimä kokous Israelin ja Arabiemiraattien kanssa sekä Turkki.

Navalnyin osalta toistettiin edellisenä päivänä annetun EU-julkilausuman keskeiset elementit. Georgian osalta ilmaistiin toiveikkuutta maan sisäpoliittisen kriisin ratkaisemisesta. EU-Intian-suhteessa tärkeitä teemoja mm. yhteyspolitiikka, ilmasto sekä EU:n indopasifinen lähestymistapa. Mosambikissa huolta terrorismikehityksestä, YTPP-operaatiolle tukea. Tuki viimeisimmille Myanmar-pakotteille, ASEAN:n roolille ja humanitaarisen avun jatkamiselle. Kiitosta EU:n roolille JCPOA-neuvotteluissa, huolta Iranin toimista. Huolta myös Libanonin vakaudesta. Libyan osalta esillä tulitauon pitäminen ja sen valvominen, huoli ulkomaisista joukoista, vaalien järjestäminen sekä maahanmuutto. Valko-Venäjän osalta viitattiin pakotteiden valmisteluun sekä osoitettiin solidaarisuutta maan puolalaisvähemmistön kohtelun johdosta. Kiinan vastatoimia ihmisoikeuspakotteisiin ei voida hyväksyä, mutta pakotteiden kierre tulee välttää.

Ulkoministeri Haavisto kertoi KE Borrellin mandaatilla tekemästään toisesta matkasta Etiopiaan ja Persianlahden maihin (4.-9.4.) ml. suosituksensa. Haaviston työ sai jäsenmailta kiitosta. Jäsenmailla vahva huoli Tigrayn tilanteen vakavuudesta ja sen mittavista alueellisista vaikutuksista. Keskustelu painottui EU:n seuraaviin askeliin, ml. valmistelut vaalitarkkailuvaltuuskunnan lähettämiseksi. Konsensus paineen ylläpitämisen jatkamisesta. EU-instituutiot jatkotyöstävät ehdotuksia EU:n seuraaviksi toimiksi, jonka jälkeen keskustelua jatketaan ulkoasiainneuvostossa.

Ukrainan osalta kuultiin odotettu viesti vahvasta tuesta Ukrainan alueelliselle koskemattomuudelle. Etyjin toiminta tilanteen liennyttämisessä oli laajasti esillä ml. tarve vahvistaa Etyjin tarkkailumission kykyä valvoa

tulitaukorikkomuksia. Tuomittiin Venäjän toimet. Kertshinsalmen tilanteeseen kiinnitettiin erityistä huomiota. Esillä myös tarve jatkaa uudistuksia Ukrainassa sekä Ukrainan ehdottama Krim-foorumi.

1. Ajankohtaiset aiheet

Ajankohtaisina aiheina nostettiin esiin Aleksei Navalnyin tilanne, Tshekin päätös karkottaa vakoojiksi epäiltyjä venäläisiä diplomaatteja, Georgia, EU-Intia-huippukokous, Mosambik, Myanmar, Iranin ydinohjelmasopimus JCPOA, Valko-Venäjä, Libya, Libanon ja Kiina.

Navalnyin tilanne ja Tshekin karkotuspäätös

Kokouksen aluksi nostettiin esiin venäläisen oppositiopoliitikko **Aleksei Navalnyin tilanne** ja edellisenä päivänä julkaistu EU-julkilausuma hänen tilanteestaan. Navalnyin tilanne on kriittinen. Asia on esitetty Venäjän viranomaisille, mutta ei ole saatu myönteistä vastausta. Nyt vedotaan jälleen Venäjän viranomaisiin, jotta nämä sallisivat lääkintähenkilöstölle pääsyn Navalnyin luokse. Venäjä on vastuussa Navalnyin terveydestä. Keskusteltiin mahdollisista EU:n toimista.

Ilmaistiin tuki **Tshekin päätökselle karkottaa 18 tiedustelupalvelujen edustajaksi epäiltyä venäläistä diplomaattia** seurauksena vuonna 2014 tapahtuneesta armeijan varikon räjäyttämisestä.

Suomi tuki Tshekin päätöstä sekä viittasi hyvin ajoitettuun julkilausumaan Navalnyin terveydestä ja avun nopeasta tarpeesta. Suomi on jatkanut Navalnyin tilanteen esiin ottamista yhteyksissä venäläisten kanssa, viimeisimpänä presidentti Niinistön ja presidentti Putinin puhelinkeskustelussa viime viikolla.

Georgia

Viitattiin edellisenä päivänä annettuun EU:n ja Yhdysvaltojen yhteislausuntoon. On jatkettava vahvojen viestien välittämistä yhtenäisesti ja koordinoiden. Todettiin Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Michelin erityisedustaja Danielssonin vierailu sekä PEC Michelin johdolla tehty uusi ratkaisuesitys. Edelleen jatkuvat keskustelut vaikuttavat lupaavilta. Ilmaistiin tuki EU:n toimille.

EU-Intia-huippukokous

Nostettiin esiin erityisesti yhteyspoliittinen kumppanuus, joka kiinnostaa myös Euroopan parlamentissa. Intia on EU:n strateginen kumppani. Maa on myös merkittävä lääkkeiden ja rokotteiden tuottaja. Vuoden 2020 heinäkuussa sovitussa tiekartassa (*EU-India Strategic Partnership: A Roadmap to 2025*) on saavutettu hyvää edistystä. Neuvottelut kunnianhimoisesta yhteisjulkilausumasta ovat edenneet. On tärkeää käsitellä yhteyspoliittista kumppanuutta. Digi, energia, liikenne ja ihmisten väliset yhteydet ovat keskeisiä teemoja. Haasteita ovat muun muassa Intian etenemisen puute energian hiilineutraaliustavoitteissa sekä haluttomuus investointisuojakysymyksissä.

Todettiin lisäksi, että indopasifista strategiaa koskevat päätelmät on hyväksytty kirjallisessa menettelyssä. Neuvostossa keskustelee aiheesta myöhemmin ja syksyllä julkaistaan EU:n ulkosuhdehallinnon ja komission tiedonanto, joka muodostaa varsinaisen strategian.

Mosambik

Nostettiin esiin Palman hyökkäys ja arvioitiin tilanteen jatkavan huononemista. Parhaillaan valmistellaan yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) operaatiota, joka keskittyisi koulutukseen ja kapasiteetin rakentamiseen (EUTM). Prosessi on hidas ja operaatiota valmistellaan huolella, mutta nyt tulisi päästä eteenpäin. Valmistelussa on myös paketti tukemaan

rauhanrakentamista ja poliittisia toimia. Huomioidaan paikalliset viranomaiset ja alueelliset toimijat. Toukokuun lopussa järjestettävä ministerikokous Itä-Afrikan alueellisten toimijoiden kanssa on mahdollisuus nopeuttaa prosessia. Vahvistetaan EU:n toimia YK:n, Yhdysvaltojen ja Afrikan unionin kanssa. Nostettiin esiin humanitaarinen tilanne, ihmisoikeudet sekä terrorismi alueella – on vältettävä Mosambikin muodostuminen alueelliseksi terroristien tukikohdaksi.

Suomi tuki EUTM-konseptia yhtenä osana EU:n toimia Cabo Delgadossa. Tärkeää on integroitu lähestymistapa, jossa huomioidaan poliittinen näkökulma ja ihmisoikeudet yhteistyössä Afrikan unionin ja Eteläisen Afrikan maiden kehitysyhteisön (SADC) kanssa.

Myanmar

Annettiin tuki EU:n toimille Myanmarissa ja pakotteille sekä ilmaistiin huoli tilanteesta ja väkivallasta. Viitattiin Myanmarin kiinnostuksen puutteeseen vuoropuhelua kohtaan. Kuultiin Myanmarin tilannetta ja YK:n turvallisuusneuvostoa koskevista keskusteluista YK:n pääsihteeri Guterresin kanssa. Nostettiin esiin Kaakkois-Aasian maiden järjestön (ASEAN) rooli.

Todettiin humanitaarisen avun toimitusten jatkuvan. Kaikki sotilaita tukevat toimet on lopetettu, ja kansalaisia haittaavia toimia vältetään. EU:n kehitysyhteistyötä ohjataan uudelleen ja vaikutuksia vuoden 2021 ohjelmointiin arvioidaan. Humanitaarisen toiminnan määräraha on lähes tuplattu, painopisteinä suojelu, ruokaturva ja terveys. Osa tuesta menee kriisin alueellisiin vaikutuksiin ml. Thaimaa. Pyritään ohjaamaan tuki muuten kuin hallituksen kautta.

Ulkoministerikokouksen yhteydessä hyväksyttiin kirjallisesti uusia pakotteita kymmentä henkilöä ja kahta yhteisöä kohtaan.

Iranin ydinohjelmasopimus JCPOA

Kuultiin Wienissä käydyistä neuvotteluista, joissa EU on ollut aktiivisesti mukana. Arvioitiin, että molemmat osapuolet ovat sitoutuneita löytämään ratkaisun. Todettiin huoli Iranin toimista uraanin rikastamiseksi ja kuultiin Iranin kritiikistä EU:n asettamia ihmisoikeuspakotteita kohtaan.

Suomi onnitteli edistymisestä JCPOA-neuvotteluissa Wienissä ja EU:n erittäin tärkeästä roolista.

Libanon

Nostettiin esiin Libanonin merkitys koko alueen vakaudelle ja esitettiin huoli yhteiskunnallis-taloudellisen tilanteen huonontumisesta ja jännitteiden kasvamisesta. Todettiin puutteet maan hallinnossa ja kannustettiin reformeihin. Tarvitaan pääomien liikkeiden läpinäkyvyyttä – ulosvirtauksen vaikutuksia saattaa kohdistua myös osaan EU:n rahoituksesta. Nostettiin esiin apu pakolaisille Libanonissa.

Libya

Painotettiin vaalien järjestämisen tärkeyttä sekä tulitaukosopimuksen toimeenpanoa kaikilta osin ml. ulkomaisten joukkojen vetäytyminen ja sopimuksen monitorointi. Todettiin EU:n olevan valmis osallistumaan tulitauon monitoroimiseen YK:n pyynnöstä. Nostettiin esiin muuttoliike ja tilanne erityisesti maan eteläosissa. Korkealta edustajalta pyydettiin toimintavaihtoehtoja kartoittavaa asiakirjaa (*options paper*). Kuultiin komission valmiudesta tarkastella mahdollisuuksia lisätukitoimiin sekä tuesta raja- ja rannikkovartiostolle. Kuultiin Italian, Ranskan ja Saksan yhteisvierailusta Tripoliin yhdessä YK:n erityisedustaja Kubišin kanssa.

Valko-Venäjä

Nostettiin esiin muun muassa neljännen pakotepaketin valmistelu sekä Valko-Venäjän puolalaisvähemmistöön kohdistuvat sortotoimet. Kuultiin komission valmistelevan suunnitelmaa demokraattisen Valko-Venäjän tukemisesta. Valko-Venäjästä on määrä keskustella jossain tulevassa ulkoasiainneuvoston kokouksessa.

Suomi kertoi puhelusta Valko-Venäjän UMI Makein kanssa, jossa esitettiin huoli lisääntyvistä ihmisoikeusrikkomuksista ja puolalaisvähemmistöön kohdistuvista toimista, nostettiin esiin dialogi opposition kanssa Tsikhanouskajan viestin mukaisesti sekä vahvistettiin tuki Ruotsille Etyj-puheenjohtajana.

Kiina

Viitattiin EU:n asettamiin ihmisoikeuspakotteisiin Kiinaa kohtaan ja Kiinan vastatoimiin sekä Kiinan suurlähettiläiden puhutteluihin, jotka kertovat EU:n yhtenäisyydestä. On vältettävä tilanteen eskaloimista ja pakotteiden kierre sekä pysyttävä rauhallisina, mutta jatkettava ihmisoikeuksien puolustamista. Viitattiin valmistelussa oleviin Hongkongia koskeviin päätelmiin. Seurataan tilanteen kehittymistä ml. Hongkong, Taiwan. Kuultiin KE Borrellin yhteyksistä Yhdysvaltojen ulkoministeri Blinkenin kanssa.

2. Muut aiheet

Muiden aiheiden alla kuultiin yhden jäsenmaan vierailusta Ankaraan, Kyproksen isännöimästä Kreikan, Israelin ja Arabiemiraattien alueellisesta kokouksesta sekä Genevessä alkavista Kypros-neuvotteluista. Lisäksi käsiteltiin lyhyesti Post-Cotonou -sopimuksen luonnetta seka- tai unionisopimuksena. Todettiin, että komissio tekee huhtikuun lopussa tai toukokuun alussa esityksen Post-Cotonou -sopimuksesta, minkä jälkeen neuvosto keskustelee ja päättää asiasta.

3. Etiopia

Ilmaistiin huoli Tigrayn tilanteesta ja sen alueellisista vaikutuksista. Korostettiin kansallista vuoropuhelua, väkivaltaisuuksien lopettamista, humanitaarisen avun perille pääsyä, ihmisoikeusloukkausten itsenäistä tutkintaa, eritrealaisjoukkojen poistumisen täytäntöönpanoa mahdollisimman pian sekä ratkaisujen löytymistä alueellisiin kysymyksiin.

Kuultiin tilannekatsaus Etiopian tilanteesta sekä ulkoministeri Haaviston matkasta EU:n edustajana Etiopiaan ja lähialueelle KE Borrellin mandaatilla. Kuultiin KE Borrellin keskusteluista YK:n pääsihteeri Guterresin kanssa. Todettiin tilanteen Tigrayssa olevan edelleen hälyttävä. Alueelliset jännitteet lisääntyvät. Kansainvälinen paine on tuottanut joitain tuloksia, mutta esimerkiksi eritrealaisjoukot eivät ole lähteneet.

Keskusteltiin EU:n seuraavista toimista. Todettiin yhteydenpidon jatkamisen Etiopiaan olevan tärkeää. EU pohtii parhaillaan, voiko ja miten tukea tulevia vaaleja. Valmistelut EU:n vaalitarkkailuvaltuuskunnan lähettämiseksi on käynnistetty. Lopullinen päätös vaalitarkkailuvaltuuskunnan osalta tulee tehdä lähiviikkoina. EU:n on tärkeää jatkaa aktiivista roolia jatkossakin ml. yhteistyön tiivistäminen relevanttien toimijoiden (erityisesti Yhdysvallat ja Persianlahden maat). Kuultiin KE Borrellin ja komissaari Urpilaisen valmistelevan Etiopia-aiheista keskustelua samanmielisten maiden kanssa. Taloudellista painetta tulee jatkaa. Nostettiin esiin pakotteiden mahdollisuus. Ehdotettiin Etiopiaa koskevan EU:n strategian tai tiekartan laatimista. Komissio on budjettituen lykkäämisen lisäksi valmis käyttämään ohjelmointia positiivisena ja

negatiivisena kannustimena. Sama koskee Eritreaa, ja käyttämätöntä tukea ollaan siirtämässä Sudanin demokraattisen transition tukemiseen. Keskustelua Etiopian tilanteesta jatketaan ulkoasiainneuvostossa.

Humanitaarisen tilanteen osalta todettiin humanitaarinen pääsyn olevan edelleen haastavaa. Etiopian hallitus on ottanut joitain askeleita oikeaan suuntaan, erityisesti koskien humanitaarista kulkua, mutta ei tarpeeksi. Humanitaarinen tilanne kokonaisuudessaan ei ole parantunut. Viitattiin OCHA:n 13. huhtikuuta julkaisemaan kokonaisvaltaiseen raporttiin humanitaarisesta tilanteesta. Yli 4 miljoonaa ihmistä Tigrayssa tarvitsee apua. Pakolaisten tilanne Etelä-Sudanissa on myös huolestuttava.

Suomen puheenvuorossa ulkoministeri Haavisto kiitti mielenkiintoisesta tehtävästä. Kertoi toisella matkalla (4.-9.4.) vierailleensa Etiopiassa ml. Mekele Tigrayssa, Saudi-Arabiassa, Arabiemiraateissa sekä lyhyt pysähdys Egyptissä Arabiliitoa tapaamassa. Haavisto välitti EU:n pääviestit: täysimääräinen humanitaarinen kulku, ihmisoikeusloukkausten itsenäinen tutkinta, eritrealaisjoukkojen välitön vetäytyminen, väkivaltaisuuksien lopettaminen sekä neuvoteltu ratkaisu. Ensimmäisen matkan aikana helmikuussa oli samansuuntaiset viestit. EU-viestit on kuultu ja Etiopian hallitus on niihin vastannut, vaikka eritrealaisjoukot ovatkin edelleen Tigrayssa. Ensimmäisen matkan aikana Haavistolla oli pitkä tête-à-tête -keskustelu PMI Abiyn kanssa. Tällä kertaa pääkeskustelut Etiopian presidentin ja ulkoministerin kanssa. Matkan jälkeen vastarintaliikkeen jäseniä soitti Haavistolle vuorilta. Haavisto keskustellut puhelimitse myös eritrealaisten kanssa. Viittasi myös Yhdysvaltojen senaattori Coonsin tekemään matkaan. Konflikti jatkuu ja osoittaa eskaloitumisen merkkejä. On riski, että konflikti pitkittyy.

Humanitaarinen tilanne on jossain määrin parantunut, mutta jatkuu edelleen vaikeana. Haavisto mainitsi OCHA:n raportin. Maan sisäisesti siirtymään joutuneita (IDPs) on yli miljoona. Näiden ihmisten tulee päästä takaisin kyliinsä ja saada ryöstetty omaisuutensa takaisin. Sisäisesti siirtymään joutuneita on lähtöisin erityisesti Länsi-Tigraysta ja siellä voi melkein puhua etnisestä puhdistuksesta. Humanitaarisen avun perille saaminen on vaikeaa turvallisuustilanteesta johtuen. EU:n tulee jatkaa viestejä koskien kansainvälisten lakien noudattamista, jotta humanitaarinen tuki saadaan perille.

Etiopian ihmisoikeuskomissio ja YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimisto OHCHR valmistelevat yhteistutkintaa. Ihmisoikeusvaltuutettu Bachelet on sanonut, että tarvittaessa YK tekee itsenäiset päätelmät. Myös AU (African Commission for Human and Peoples Rights, ACHPR) tekee oman arvionsa. Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva väkivalta on systemaattista ml. joukkoraiskaukset. Haavisto kuuli matkallaan uhreja. Koska joukot eivät saavuta oppositiota, kostavat siviileille.

Haavisto painotti, että Tigrayn konfliktiin ei ole sotilaallista ratkaisua. Nuoria rekrytoidaan opposition riveihin. Tulee edistää neuvotteluja Addis Abeban ja opposition välillä. Niin kauan kuin eritrealaiset ovat Tigrayssa, neuvotteluja on vaikea saada aikaiseksi.

Grand Ethiopian Renaissance Dam (GERD) -patoneuvotteluiden osalta Egypti on käyttänyt vahvaa kieltä. Kongon demokraattinen tasavalta Afrikan unionin puheenjohtajamaana on vetänyt patoneuvotteluja. EU:lla tulee olla vahva tarkkailija- ja neuvoa antava rooli. Tulee löytää ratkaisu ennen padon toista täyttöä ensi kesänä. Al-Fashaga -rajakiistan osalta Etiopian ja Sudanin välinen rajakomissio voi olla hyödyllinen foorumi, mutta tarvitsee tukea AU:lta ja moneväliseltä yhteisöltä. Saudi-Arabialla ja Arabiemiraateilla on vahvaa halukkuutta tehdä yhteistyötä EU:n ja Yhdysvaltojen kanssa alueellisten kysymysten ratkaisemiseksi. On kiire. Humanitaarinen tilanne on vakava. Haavisto puhunut myös Guterresin ja Yhdysvaltojen erityislähettiläs Feltmanin kanssa. Tärkeitä askeleita otettu YK:n turvallisuusneuvoston keskustelussa. Haavisto on puhunut myös Kenian ulkoministerin kanssa. Keskustelu AU:n kanssa oli myös suora.

EU:n taloudellisen tuen vaikutus on tärkeä. Budjettituki on jäädytetty. Ohjelmoinnissa vuosille 2021-27 on tärkeää huomioida konfliktien ennaltaehkäisy. Ulkoministeri Haavisto totesi suositustensa olevan rajallisia ja niitä voi edelleen jalostaa. Haavisto totesi olevansa käytettävissä myös jatkossa, jos se nähdään hyödylliseksi.

Ulkoministeri Haavisto sai kiitosta vierailustaan Etiopiaan ja Persianlahden maihin ja hänen tekemiään suosituksia tuettiin.

4. Ukraina

Ukrainasta käytiin keskustelua kahdessa osassa – ensin EU:n jäsenvaltioiden kesken, sitten yhdessä Ukrainan ulkoministeri Dmytro Kuleban kanssa.

Molemmissa keskusteluissa korostettiin tukea Ukrainan alueelliselle koskemattomuudelle sekä kiitettiin Ukrainan osoittamaa pidättäytyväisyyttä kriisin aikana. Tuomittiin Venäjän toimet ja ilmaistiin huoli joukkojen keskittämisestä Ukrainan itärajan tuntumaan ja Krimille, disinformaatiosta sekä Kertshinsalmen tilanteesta ml. liikkumisrajoitukset laivoille. Vaadittiin Venäjää vähentämään jännitteitä. Nostettiin esiin tarkka-ampujien lisääntynyt toiminta konfliktialueella sekä Venäjän passien myöntäminen Itä-Ukrainassa ja siitä seurannut Venäjän perustelu kansalaistensa suojelemisesta alueella.

Todettiin Ukrainan tarve jatkaa yhteiskunnallisia uudistuksia. Uudistukset ovat edenneet hitaasti, joten niitäkin on syytä pitää esillä. EU jatkaa tukeaan etenkin oikeusvaltiouudistuksille ja korruption torjunnalle. Todettiin, että uudistukset eivät kuitenkaan ole nyt keskustelun pääfokuksena. Viitattiin Ukrainan uudistuksia käsittelevään tulevaan konferenssiin Vilnassa.

Pidettiin esillä Etyjin roolia tilanteen liennyttämisessä ml. tarkkailumission toimintaedellytykset ja peräänkuulutettiin Venäjältä läpinäkyvyyttä sekä osallistumista Wienin asiakirjan mukaisiin toimiin. Nostettiin esiin mekanismin perustaminen tulitaukorikkomuksen tutkimiseksi ja että Etyjin mahdollisuutta tutkia tulitaukorikkomuksia pitäisi voida vahvistaa.

Todettiin, että on tarve puhua Venäjän suuntaan yhdellä äänellä ja pitää yllä keskusteluyhteys myös Yhdysvaltojen kanssa. EU tukee Normandia-formaattia sekä Etyjin toimintaa. EU osallistuu Ukrainan esittämään Krim-foorumiin korkeimmalla mahdollisella tasolla.

Kuultiin esitys EU:n kokonaistuesta Ukrainalle. Koronakriisi on iskenyt Ukrainaan pahoin ja EU on ohjannut tukea yhteensä 165 MEUR, mutta toimeenpano on ollut hankalaa. EU:n tuen määrä Ukrainalle on vuoden 2014 jälkeen ollut 16 miljardia euroa, mikä on ennennäkemätön summa kolmannelle maalle. Tätä jatketaan, mutta Ukrainan on myös jatkettava uudistuksia. EU on kohdistanut Itä-Ukrainaan 600 MEUR humanitaarista apua. Tuki suuntautuu muun muassa siirtymään joutuneille, miinatoimintaan, paikallishallinnon kehittämiseen sekä ihmisten välisten yhteyksien kehittämiseen. EU ei voi toimia Krimillä, mutta 30 MEUR tukea on suunnattu niille alueille ja ryhmille, joihin miehitys on vaikuttanut. Esitettiin toive, että ulkosuhdehallinto laatisi optiopaperin EU:n vaihtoehdoista Ukrainan tukemiseksi.

Nostettiin esiin myös Krimin tataarien sekä Ukrainan unkarilaisvähemmistön tilanne.

EU:lta toivottiin vahvan viestin lähettämistä Venäjälle, jotta maa ei ryhtyisi sotatoimiin Ukrainaa vastaan. Lisäksi nostettiin esiin mahdolliset EU:n toimet, mikäli tilanne jatkaisi kärjistymistä: muun muassa solidaarisuuden osoittaminen Ukrainan kansalle ja vierailu kontaktilinjalla Donbassissa, keskustelu uusista pakotteista, itäisen kumppanuuden turvallisuusulottuvuuden kehittäminen, Venäjän toimien tuomitseminen Asovanmerellä kansainvälisen oikeiden vastaisina, Ukrainan osallistuminen

Euroopan puolustusyhteistyön puitteissa tapahtuvaan pysyvään rakenteelliseen yhteistyöhön ja EU-jäsenmaiden osallistuminen Krim-foorumin perustavaan huippukokoukseen.

Suomen puheenvuorossa nostettiin esiin huoli Venäjän joukkojen liikkeistä. Tasavallan presidentti on keskustellut asiasta presidentti Putinin kanssa. Suomi toi myös esiin, että Turkki suhtautuu Ukrainaan tukevalla tavalla. Suomi on kiinnittänyt huomiota toimimiseen Wienin sopimuksen edellyttämällä tavalla liittyen sotilasjoukkojen siirtoihin. Suomi osallistuu Vilnassa järjestettävään Ukrainan reformikonferenssiin heinäkuussa.

Ukrainan ulkoministeri Kuleballe **Suomi** totesi, että Venäjällä on vastuu tilanteen kiristymisestä. Suomen presidentti on ilmaissut presidentti Putinille vakavan huolensa eskalaation vaarasta. Venäjää on myös pyydetty kunnioittamaan Etyj-sitoumuksiaan. Suomi kiittää sitä, että Krim pidetään kansainvälisellä asialistalla ja siksi ehdotetun Krim-foorumin tavoitteet ovat kannatettavia. Uudistuksia on jatkettava, etenkin korruption torjunnan alalla, jossa on ollut taka-askelia. Suomi osallistuu Etyjin tarkkailumission toimintaan. Suomi osallistuu Vilnan konferenssiin Ukrainan uudistuksista. Suomi kiitti myös vierailukutsusta Ukrainaan.

Suomen edustajat
Ulkoministeri Pekka Haavisto ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	Etiopia, UAN Ulkoasiainneuvosto, YUTP, Ukraina
Hoitaa	**UM**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PE, PLM, SM, STM, TEM, TPK, VM, VNK, YM